

SODBA JENKO ZOPER REPUBLIKO SLOVENIJO

SVET EVROPE

EVROPSKO SODIŠČE ZA ČLOVEKOVE PRAVICE

TRETJA SEKCIJA

(Pritožba št.4267/02)

SODBA

STRASBOURG

6. april, 2006

Ta sodba bo postala pravnomočna pod pogoji, navedenimi v členu 44 § 2 Konvencije. Možna je uredniška revizija.

V primeru Jenko proti Sloveniji,

je Evropsko sodišče za človekove pravice (Tretja sekcija), ki zaseda v senatu, ki ga sestavljajo:

G. J. HEDIGAN, Predsednik

G. B.M. ZUPANČIČ,

Ga. M. TSATSA-NIKOLOVSKA,

G. V. ZAGREBELSKY

G. E. MYJER,

G. D. T. BJÖRGVINSSON,

Ga. I. ZIEMELE, sodniki,

in G. V. BERGER, kot zapisnikar Sekcije

na zasedanju za zaprtimi vrati dne 16. marca 2006,

izreklo naslednjo sodbo, ki je bila sprejeta tistega dne:

POSTOPEK

1. Primer izvira iz pritožbe (št. 4267/02) zoper Republiko Slovenijo, ki jo je slovenski državljani, g. Rado Jenko (»pritožnik«), dne 20. decembra 2001 vložil na Sodišču, v skladu s členom 34 Konvencije za zaščito človekovih pravic in temeljnih svoboščin (»Konvencija«).

2. Pritožnika je zastopala odvetniška pisarna Verstovšek. Slovensko vlado (»Vlada«) je zastopal njen agent, g. L. Bembič, generalni državni pravobranilec.

3. Pritožnik zatrjuje v skladu s členom 6 § 1 Konvencije, da je bila dolžina sojenja pred domačim sodiščem, v katerem je bila stranka, prekomerna. Po vsebini se je prav tako pritožil tudi zaradi pomanjkanja učinkovitega pravnega sredstva v zvezi s prekomerno dolžino postopka (Člen 13 Konvencije).

4. Dne 11. junija 2004 je Sodišče sklenilo, da bo Vladi posredovalo pritožbo glede dolžine postopka in pomanjkanja učinkovitega pravnega sredstva s tem v zvezi. V skladu s členom 29 § 3 Konvencije je hkrati sklenilo, da je pritožba sprejemljiva in utemeljena.

DEJSTVA

5. Pritožnik je bil rojen leta 1919 in živi v Celju.
6. Dne 11. junija 1998 je Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS) zavrnil pritožnikovo prošnjo za odobritev zdravljenja v tujini.
7. Dne 12. januarja 1999 je pritožnik sprožil pravdni postopek zoper ZZZS na Delovnem in socialnem sodišču v Ljubljani in zahteval odškodnino za plačilo navedenega zdravljenja.
- Med 22. junijem 2000 in 11. septembrom 2001 je pritožnik vložil sedem pripravljalnih spisov in/ali dokaznih predlogov.
- Med 1 marcem 1999 in 6. novembrom 2001 je podal šest zahtevkov za določitev datuma obravnave.
- Dne 7. junija 2000 je pritožnik zaradi zamud v postopku vložil nadzorstveno pritožbo na Ministrstvu za pravosodje.
- Od treh obravnav, ki so bile opravljene med 12. julijem 2000 in 19. decembrom 2001, ni bila nobena odložena na zahtevo pritožnika.
- Med postopkom je sodišče imenovalo izvedenca medicinske stroke.
- Na zadnji obravnavi se je sodišče odločilo, da izda pisno sodbo. Sodba, s katero je bilo delno ugodeno pritožnikovi zahtevi, je bila vročena pritožniku dne 18. marca 2002.
8. Dne 25. marca 2002 se je pritožnik pritožil na Višje Delovno in socialno sodišče. Pritožbo je vložil tudi ZZZS.
- Dne 5. marca 2004 je Sodišče delno ugodilo obtoženčevi pritožbi in skladno spremenilo sklep sodišča na prvi stopnji, ter zavrnilo pritožnikove zahteve. Sodba je bila dne 31. maja 2004 vročena pritožniku.
9. Dne 23. junija 2004 je pritožnik vložil pritožbo v zvezi s pravnimi vprašanji na Vrhovnem sodišču.
- Dne 18. januarja 2005 je Vrhovno sodišče ugodilo pritožnikovi pritožbi in zadevo vrnilo v presojo na sodišče druge stopnje.
10. Med postopkom ponovne presoje dne 3. februarja 2005 je Višje delovno in socialno sodišče ugodilo pritožnikovi pritožbi (ki jo je pred tem zavrnilo), nato pa je vrnilo ustrezni del zadeve v ponovno presojo na sodišče prve stopnje. Sklep Vrhovnega sodišča in sodba Višjega delovnega in socialnega sodišča sta bila dne 2. marca 2005 vročena pritožniku.
11. Postopek še poteka pred sodiščem na prvi stopnji.

PRAVO

I. ZATRJEVANA KRŠITEV ČLENOV 6 § 1 IN 13 KONVENCIJE

12. Pritožnik se je pritožil zaradi predolgega postopka. Člen 6 § 1 Konvencije se glasi:

»Pri uveljavljanju državljanskih pravic in dolžnosti....., je vsakdo upravičen do sojenja na sodišču v razumnem roku....«

13. Pritožnik se je po vsebini pritožil tudi, da so bila notranja pravna sredstva, ki so na voljo za predolge pravne postopke v Sloveniji, neučinkovita. Člen 13

Konvencije se glasi:

« Vsakdo, čigar pravice in svoboščine, zajamčene s to Konvencijo, so kršene, ima pravico do učinkovitih pravnih sredstev pred domačimi oblastmi, in to tudi, če je kršitev storila uradna oseba pri opravljanju uradne dolžnosti.«

A. Sprejemljivost

14. Vlada je navedla, da notranja pravna sredstva niso bila izčrpana.

15. Pritožnik je tej trditvi ugovarjal in izjavil, da dosegljiva pravna sredstva niso bila učinkovita.

16. Sodišče ugotavlja, da je ta pritožba podobna primeroma *Belinger* in *Lukenda* (*Belinger proti Sloveniji*, št. 42320/98, 2.oktober 2001, in *Lukenda proti Sloveniji*, št. 23032/02, 6.oktober 2005). V teh primerih je Sodišče zavrnilo ugovor Vlade glede neizčrpanih notranjih pravnih sredstev, ker je ugotovilo, da so bila pravna sredstva, ki so bila na voljo pritožnikom, neučinkovita. Sodišče opozarja na ugotovitve v sodbi *Lukenda*, da je kršitev pravice do sojenja v razumnem času sistemski problem, ki izvira iz neustrezne zakonodaje in neučinkovitosti sojenja.

17. V zvezi s predmetno zadevo Sodišče ugotavlja, da Vlada ni posredovala nobenega prepričljivega argumenta, ki bi od Sodišča zahteval, da ga razlikuje od svoje uveljavljene sodne prakse.

18. Sodišče nadalje ugotavlja, da pritožba ni očitno neutemeljena v okviru pomena člena 35 § 3 Konvencije. Prav tako tudi ni nesprejemljiva iz kateregakoli drugega razloga. Zato jo je treba šteti za sprejemljivo.

B) Vsebina

1. Člen 6 § 1

19. Upoštevano obdobje se je začelo dne 21. julija 1998 na dan, ko je pritožnik sprožil postopek pred Delovnim in socialnim sodiščem v Ljubljani in se še ni končalo. Upoštevano obdobje je tako trajalo preko sedem let in sedem mesecev na treh stopnjah sojenja, zaradi vračanja postopka v ponovno presojo pa je bila zadeva do sedaj obravnavana na štirih stopnjah.

20. Sodišče ponavlja, da je treba razumnost dolžine postopka oceniti v luči okoliščin primera in glede na naslednje kriterije: zapletenost primera, ravnanje pritožnice in pristojnih organov in pomena zadeve za pritožnico v sporu (glej, med številnimi drugimi viri, *Frydlender proti Franciji*, [GC], št. 30979/96, § 43, ECHR 2000-VII).

21. Sodišče po pregledu vsega posredovanega gradiva in ob upoštevanju lastne sodne prakse v takih primerih, meni, da je bilo v predmetni zadevi trajanje postopka prekomerno in da zahteva po »razumnem času« ni bila izpolnjena. Zaradi tega je prišlo do kršitve člena 6 § 1.

2. Člen 13

22 Sodišče ponavlja, da člen 13 zagotavlja učinkovito pravno sredstvo pred domačimi organi za zatiranje kršitev zahteve iz člena 6 § 1 za sojenje v primeru v razumnem roku (glej *Kudla proti Poljski*, [GC], št. 30210/96, § 156, ECHR 2000-XI). Ob tem poudarja, da so bili ugovori in argumenti, ki jih je navedla Vlada, že zavrjeni v prejšnjih zadevah (glej *Lukenda*, navedena zgoraj), zato ne vidi razloga, da bi v predmetni zadevi sprejelo drugačno odločitev.

23. Zaradi tega Sodišče meni, da gre v predmetni zadevi za kršitev člena 13 zaradi pomanjkanja pravnega sredstva v notranji zakonodaji, s katerim bi lahko pritožnik pridobila odločbo, ki bi podpirala njeno pravico v tem primeru do sojenja v razumnem času, kot je to določeno v členu 6 § 1.

II. UPORABA ČLENA 41 KONVENCIJE

24. Člen 41 Konvencije navaja:

» Če Sodišče ugotovi, da je prišlo do kršitev Konvencije in njenih Protokolov, in če notranja zakonodaja visoke pogodbenice omogoča le dodelitev delne odškodnine, lahko Sodišče po potrebi zagotovi pravično zadoščenje oškodovani strani«.

A. Odškodnina

25. Pritožnik je zahteval 15.000 evrov (EUR) za povrnitev nepremoženjske škode.

26. Vlada je takšni odškodnini ugovarjala.

27. Sodišče meni, da je pritožnik najverjetneje utrpel nepremoženjsko škodo. Na pravični podlagi je sklenilo, da mu iz tega naslova prisodi 1.000 EUR.

B. Stroški in izdatki

28. Pritožnik je poleg tega zahteval okoli 1.620 EUR za stroške in izdatke, ki so nastali pred Sodiščem.

29. Vlada je dokazovala, da je bil zahtevek previsok.

30. Glede na sodno prakso Sodišča je pritožnik upravičen do povrnitve stroškov in izdatkov le v toliko, v kolikor so dejansko in nujno nastali in so bili razumni glede na celoten zahtevek. Sodišče je opozorilo, da je pritožnikov odvetnik, ki je zastopal pritožnika tudi v primeru *Lukenda* (glej zgoraj), vložil skoraj 400 pritožb, ki so razen drugačnih dejstev, v bistvu enake kot predmetna pritožba. V predmetni zadevi zato Sodišče meni, ob upoštevanju informacij, ki jih je pridobilo in navedenih kriterijih, da je primerno, da se pritožniku za postopke pred Sodiščem odobri vsota 1.000 EUR.

C. Zamudne obresti

31. Sodišče meni, da je ustrezno, če zamudne obresti temeljijo na najnižji posojilni stopnji Evropske Centralne Banke, ki se ji dodajo tri odstotne točke.

SODIŠČE NA PODLAGI NAVEDENIH RAZLOGOV SOGLASNO

1. *prizna* pritožbo za sprejemljivo;

2. *odloča*, da je prišlo do kršitve člena 6 § 1 Konvencije;

3. *odloča*, da je prišlo do kršitve člena 13 Konvencije.

4. *odloča*,

(a) da mora obtožena država, v roku treh mesecev od dneva, ko postane sodba pravnomočna v skladu s členom 44 § 2 Konvencije, plačati pritožniku 1.000 EUR (tisoč evrov) za nepremoženjsko škodo in 1.000 EUR (tisoč evrov) v zvezi s stroški in izdatki, skupaj z vsemi morebitnimi pripadajočimi dajatvami;

(b) da se bodo na navedene zneske od dneva, ko poteče rok navedenih treh mesecev do poravnave, plačevale enostavne obresti po najnižji posojilni stopnji Evropske Centralne Banke za vse zamudno obdobje, z dodanimi tremi odstotnimi točkami;

5. *zavrača* ostale pritožnikove zahteve za pravično zadoščenje.

Napisano v angleškem jeziku ter posredovano v pisni obliki dne 6. aprila 2006, v skladu s členom 77 §§ 2 in 3 Pravil Sodišča.

Vincent BERGER John HEDIGAN
Zapisnikar Predsednik